

midtpunkt

4/12



**Trondheim på
tegnebrettet**



Nye A-Klasse.

Lansering 15. september.



Forhåndsbestill prøvekjøring nå!



Mercedes-Benz

MOTOR-TRADE AS

Din Mercedes-Benz spesialist

Motor-Trade AS, Sundlandsveien 2, 7032 Trondheim,
tlf. 73 82 01 00. www.motortrade.no



18 Med blanke ark og malerkoster til



27 Misunner Ap



34 Lederjobb med mersmak

Innhold

Leder.....	4	Notert.....	20
Tema: Trondheim vokser.....	5	Informasjonsplikten overfor skattemyndighetene	
Link Arkitektur.....	5	– Risk Management i praksis.....	22
ARC Arkitekter.....	8	Manifestasjon 2012.....	24
Per Knudsen Arkitektkontor.....	9	Politikerintervjuet: Kristian Dahlberg Hauge (FrP).....	27
Solem Arkitektur.....	10	Jubilanten: City Syd 25 år.....	32
Mener kommunen driver opp eiendomsprisene.....	12	Nysjefen: Aslaug Rustad.....	34
Trønderenergibunten.....	14	Økonomisk støtte til barn under utdanning.....	35
Oljekjempe inntar Sluppen.....	16	Nye medlemmer.....	36
Duracellkaninene i Selbu.....	18	Annonser i Midtpunkt.....	37

Nr. 4/12 – 14. årgang

Utgiver: Næringsforeningen i Trondheim, Postboks 778 sentrum, 7408 Trondheim. Telefon: 73 88 31 10

E-post: firmapost@trondheim-chamber.no

Web: www.trondheim-chamber.no

Facebook: www.facebook.com/naringsforeningen

Ansvarlig redaktør: Berit Rian

Journalister: Kenneth Stoltz, Ragnhild Bergsmyr, Øystein Lie

Layout: Guri Jermstad AS Trykk: Trykkpartner AS Opplag: 6.600 ISSN: 1893-1138

Forsidefoto: Ragnhild Bergsmyr

Hovedsamarbeidspartnere:



Rom til alle



Tilgang på nok areal til næring og bolig er en vesentlig forutsetning for vekst i verdiskapingen. Kommuneplanens arealdel 2012-2024, som nylig har vært ute på høring, er derfor et viktig dokument for næringslivet i Trondheim. Dette er Rådmannens forslag til hvordan arealet i kommunen skal reguleres og disponeres de kommende tolv årene.

Som dere vil se av dette nummer av Midtpunkt, har NiTs Fagråd Eiendom utarbeidet en relativt kritisk høringsuttalelse til planforslaget. NiT mener blant annet at det er avsatt for lite areal til nærings- og boligformål, og at forslaget ikke er i tråd med de signaler politikerne tidligere har kommet med.

NiT legger til grunn at tomtereserven bør være så stor at areal er et konkurransefortrinn for Trondheimsregionen. Både byen og regionen bør til enhver tid ha et allsidig tilbud av næringsareal for virksomheter som ønsker å slå seg ned her. Et bredt tilbud av tomter bidrar også til lavere priser.

Det er videre av stor samfunnsmessig betydning at kommunen legger ut nok areal til boligtomter, samtidig som det er et viktig næringspolitisk virkemiddel. En leder for en bedrift i Trondheim forteller i denne utgaven av Midtpunkt at sterkt økende boligpriser gjør det utfordrende å rekruttere medarbeidere fra andre steder i landet.

Tiden er inne for å ta nødvendige grep i en fornuftig og langsiktig arealplanleggingsstrategi.

Benit Rian
adm. direktør



Vi tar hånd om dine utfordringer, så kan du fokusere på å skape god forretning

I Trondheim har vi kompetansen, løsningene og ressursene du trenger innen bedriftsrådgivning, økonomistyring, regnskap og lønn.

Regnskap • Lønn • Budsjett • Økonomisk rådgivning • Foretaksetablering • Styresekretær • Juridiske tjenester • HR/personal

 visma.no/outsourcing

Visma Services AS i Trondheim
Salgssjef Anita Helmersen
Mob: 993 52 344
E-post: ahelmerts@visma.no

 **VISMA**[®]

– Det handler om helhet

I forrige nummer av Midtpunkt tok vi opp byens voksesmerter og stilte spørsmålet *Hvor skal næringslivet bygge?* Like viktig er det å spørre hvordan vi bør bygge og hvordan byen skal vokse, samtidig som kvalitetene vi holder høyt ved byen slik vi kjenner den, ivaretas.

Tekst og foto: Ragnhild Bergsmyr



Leangen Bydelscenter, av Per Knudsen Arkitekter. I strategien 'bygg byen innover' inngår transformasjon av Lade-/Leangenområdet til en bydel med et variert spekter av byfunksjoner. I forlengelsen av arkitektkonkurranse utlyst av Trondheim kommune har PKA vært engasjert i blant annet utvikling av reguleringsplan for det nye bydelscenteret på i alt 160.000 m² over bakkeplan. Illustrasjon: Link Arkitektur AS

Utredningen *Trondheim 2030* spår 50.000 ekstra innbyggere i byen de neste 18 årene. Da trenger kommunen over 50 nye barnehager, 7 barneskoler, 2 ungdomsskoler, 15 helsesentre, 40 idrettsanlegg, 100 parker, 10 kultur/kirkebygg og 10 studentboligprosjekter. 1.400 dekar går med bare for å bygge de kommunale institusjonene som trengs for å ta i mot befolkningsveksten. I tillegg må det legges ut betydelig areal øremerket næringsliv og boliger.

Midtpunkt har tatt en prat med de som er eksperter på å forme våre fysiske omgivelser: arkitektene.

Fra arkitektperspektivet handler ikke by- og bokvalitet først og fremst om fasader og vindusstørrelser, men om helhetlige løsninger for bo- og næringsområder, mener en av byens ledende arkitekter, Gunnar Næss i Link Arkitektur.



Trondheim vokser. Innen 2030 må byen kunne huse 230 000 mennesker. Det krever gjennomarbeidede planer for boliger og næringsarealer, infrastruktur, skoler og barnehager, uterom og helsetjenester. I tillegg gir det byens arkitektmiljøer utsikter til travle tider.



Hvor og hvordan? Helhet og variasjon er nøkkelord for teamleder og sivilarkitekt Gunnar Næss (*bildet*) i Link Arkitektur AS.

– God arkitekturpolitikk betyr å ta hånd om hele områder på en måte som ivaretar variasjon, funksjon og uttrykk. God arkitektur er ingen absolutter, men er uløselig knyttet til konkrete områder og eendommer, fastslår Næss. Han skisserer fire geografiske områder som sentrale for Trondheims videre vekst og utvikling.

– Elveslyngen er selve identitetsbæreren til Trondheim og en naturlig avgrensning av bykjernen. Her har vi fortsatt mange «hull» som kan bebygges, uten at det forringer byen. De vil imidlertid ikke bli bebygd før en kan ta det fulle potensialet ut av dem, både økonomisk, visjonært og bruksmessig, mener Næss. Han er derfor ikke overrasket over at ting tar tid.

Må sikre tilgjengelighet. Det andre området er Brattøra.

– Lokalisering av godsterminalen er én sak. Uavhengig av denne er det synd om Brattøra ender opp som en bydel som er stengt etter kontortid. Her kan vi fint kombinere boliger, næring og kultur. Det gir liv og gjør området tilgjengelig.

Næss peker på Vestre Kanalhavn som et område med stort potensial, ikke minst for boligbygging og sjøaktivitet.

– Om boligbyggene på denne siden av kanalen stemmer med kvartalene på bysiden, kan vi bygge uten å stenge sikten mot sjøen, mener Næss. Men igjen: Det krever gode planer og helhetlige løsninger.

Indrefilet. Nyhavna er et tredje område som blir viktig for byens videre utvikling. Næss roser kommunen for å jobbe aktivt med å få på plass en god plan for området.

– Også her blir allsidighet en nøkkel til suksess. Nyhavna har sol, sjø, utsikt og nærhet til byen. Det gir et fantastisk utgangspunkt for en sunn miks av boliger, næring og kultur.

Må fortette i øst og sør. Det fjerde området utgjør en stor halvsirkel på øst- og sørsiden av byen. Området avgrenses av Rotvoll, Brundalen, Dragvoll og Sluppen.

– Innenfor denne halvsirkelen er det helt nødvendig å fortette. Området vil gi byen viktige og godt tilrettelagte nærings- og boligarealer. Det vil kreve en del landbruksareal, men må før eller siden inngå som en naturlig del av byen. Da er det er langt bedre at området og planene ses under ett, enn at det bygges ut stykkevis og delt, sier arkitekten.

– En framtidrettet utbygging krever at helhetlige planer for infrastruktur, skoler og barnehager, helsetilbud og friluft- og aktivitetsområder kommer på plass helt fra starten.

Roser kommunens reguleringsarbeid. Han mener Trondheim kommune gjør en grundig og god jobb med arealplaner i de fleste saker.



Helhetlig og framtidrettet: – De nye brannstasjonene i Trondheim er gode eksempler på helhetlig tankegang, mener teamleder Gunnar Næss i Link Arkitektur, som står bak utforming og planlegging av de nye stasjonene, her stasjonen på Ranheim. Illustrasjon: Link Arkitektur AS

Direkte til Tallinn og videre østover

Trondheim → Tallinn → Helsinki, Riga, Vilnius, St. Petersburg, Moskva, Kiev, Tbilisi

Raskt, enkelt og Direkte Smart

Trondheim lufthavn Værnes
trondheimlufthavn.no

– Jeg har full forståelse for at regulering tar tid. Sakene skal utredes grundig, mange interesser og aktører skal bli hørt, og kommunen skal ivareta helheten. Arbeidet gjøres av dyktige mennesker som ønsker å gjøre en grundig jobb og lage gode planer for byen, mener Næss. – Det skal de ha ros for.

Han peker også på gode grep for å tilrettelegge for næringsarealer på Sandmoen, og et langsiktig arbeid med hensyn til storhandel.

Areal og miljø. – Butikker for møbler og hvitevarer har tradisjonelt vært svært arealkrevende med store, énetasjers lokaler og enda større parkeringsplasser. Kommunen har gjort gode grep for å arealeffektivisere disse aktørene. Det kommer ikke minst miljøet til gode, mener Næss.

– Arealbruk er det viktigste kriteriet for energibruk. Slik sett er krav om arealeffektive bygninger helt sentralt.

Derfor er også Link Arkitektur opptatt av å koble inn energi- og miljøkompetanse tidlig i konsepter og prosjekter, og har høy fagkompetanse i eget hus. – Energivennlig bygging handler om langt mer konseptuelle ting enn å øke isolasjonstykkelsen, hevder Næss.

Areal handler også om friluftsområder og uterom. Og jo tettere vi bygger, jo høyere krav må vi stille til kvaliteten og størrelsen på uterom, mener Næss. Det må få konsekvenser når nye områder skal planlegges og reguleres.

Korrekte søknader gir rask behandling. Saksbehandlingstid er et stadig tilbakevendende tema for byens næringsliv. Arkitekten mener imidlertid at næringslivet selv har en vei å gå for å korte ned ventetiden. Ifølge ham handler saksbehandlingstid nemlig like mye om søkerens søknadskompetanse som om kommunens saksbehandlere.

– Søknader om enkle tiltak går raskt igjennom så fremt søkeren har gjort hjemmeleksa si. Siden tid ofte er penger, kan det derfor lønne seg å be om hjelp. Trondheim har mange dyktige arkitekter med høy kompetanse på byggesøknader. Det bør næringslivet benytte seg av, mener Næss.

Link Arkitektur AS

- Link Arkitektur AS er blant landets ledende arkitektkontorer.
- Selskapet har seks kontorer i Norge og åtte kontorer i Sverige, med til sammen 290 ansatte. 14 av disse sitter i Trondheim
- Kontoret står bak blant annet
 - Teknobyen studentboliger mellom Klæbuveien og Elgeseter gate, sammen med MEK Architects Madrid som vant arkitektkonkurransen
 - nye Strinda videregående skole
 - fire nye brannstasjoner for Trondheim brann- og redningstjeneste
 - det nye utstillingstilbygget på Ringve

Tekst: Ragnhild Bergsmyr



Kjersti Hilde, ARC Arkitekter

1. Hvordan bør byen vokse? Når sentrumsnære områder som Brattøra og Nyhavna skal transformeres, er det viktig med en god blanding av alle funksjoner. Dette er det aller viktigste kriteriet for en vellykket byutvikling.

Også satsing på kollektivtransport og sykkeltraseer er viktig for god byutvikling. Samtidig må vi erkjenne at områder i byen er, og vil fortsatt være, bilbasert i overskuelig framtid. Dette gjelder områder som Håkon VII's gate på Lade og City Syd-området på Tiller.

Vi kan ikke ha som mål å lage sentrumsidyll overalt, og jeg synes ikke kommunen er flinke nok til å skille mellom hvilke krav og mål man skal ha for ulike områdetyper. Byplanlegging handler om realiteter, ikke om utopier.

2. Hvordan bør vi bygge – hvilke hensyn må vi ta? Generelt mener jeg det er viktig å tolke det stedet man bygger på. Arkitekter skal ikke være redde for å gjøre selvfølgelige og enkle valg. Enkle valg gjør det lettere å gjennomføre prosjektene og sørge for god detaljering og materialbruk. Når kommunen stiller krav om at nybygg i et område med bare saltakshus skal ha flate tak og skille seg markant fra omgivelsene, blir det helt feil. Kontrast kan være god tilpasning, men er ikke det eneste mulige valget.

Dessuten må vi ta hensyn til at rommet som dannes mellom bygninger, er like viktig som bygningene når man planlegger både i tette og mer åpne områder.

3. Hva mener du om saksbehandlingstiden i areal-, regulerings- og byggesaker? Det er riktig og sunt at vi har et byråkrati som stiller kritiske spørsmål, og vi opplever mange flinke og konstruktive saksbehandlere på byggesakskontoret. Plansaker er kompliserte, og det er mange som skal høres. Når det er sagt, tror jeg det er få som ikke synes at disse prosessene tar for lang tid. Mange plansaker er alt for detaljorienterte.

Byggesaker er smidigere enn reguleringsplaner, men også her kunne man med fordel forenkle skjemaveldet. Mange dokumentasjonskrav blir aldri lest eller gjennomgått.

4. Hvilke utfordringer og muligheter får veksten for arkitektbransjen? Som arkitekter har vi et særlig ansvar for å kunne se rundt neste sving. Vi må sørge for å komme tidlig inn i areal- og reguleringsprosesser, samtidig som må vi kunne tilpasse oss foreliggende planer på alle nivå. Dette krever bred kompetanse og erfaring.

I tiden framover vil vi trenge medarbeidere med variert kompetanse, og ARC har god erfaring med å rekruttere fra andre land i tillegg til Norge. Det skaper dynamiske og nytenkende arkitektmiljøer.

Uterom: Rommene mellom bygningene, er like viktige som selve bygningene når man planlegger både i tette og mer åpne områder, mener arkitekt Kjersti Hilde. Bildet er fra Bassengtomba på Nedre Elvehavn, som har butikker, parkeringshus og 140 leiligheter.

Illustrasjon: Arc Arkitekter



Tekst: Ragnhild Bergsmyr

Per Knudsen, Per Knudsen Arkitektkontor



1. Hvordan bør byen vokse? Byen må vokse på grunnlag av den etablerte infrastrukturen og kollektivnettet, det vil si østover mot Ranheim og Værnes, og sørover mot Heimdal. I tillegg, når byen vokser vesentlig mer og raskere enn antatt, må vi tenke nye løsninger for infrastruktur. Bybane mener jeg er et urealistisk alternativ – da må befolkningsgrunnlaget bli dobbelt så stort som i dag. Jernbanen derimot, utgjør et stort uutnyttet potensial. Traseen ligger der. Dobbeltspor mellom Heimdal og Stjørdal og stoppesteder der folk bor og jobber kan bli et svært viktig ledd i fremtidens byutvikling.

2. Hvordan bør vi bygge – hvilke hensyn må vi ta? Når byen vokser, blir det behov for flere sentra med et helhetlig service-, bo- og arbeidsplassstilbud. Vi trenger rett og slett alternativer til Midtbyen som fungerer som helhetlige bydelssentra, og som ikke bare er tiltenkt for eksempel handel.

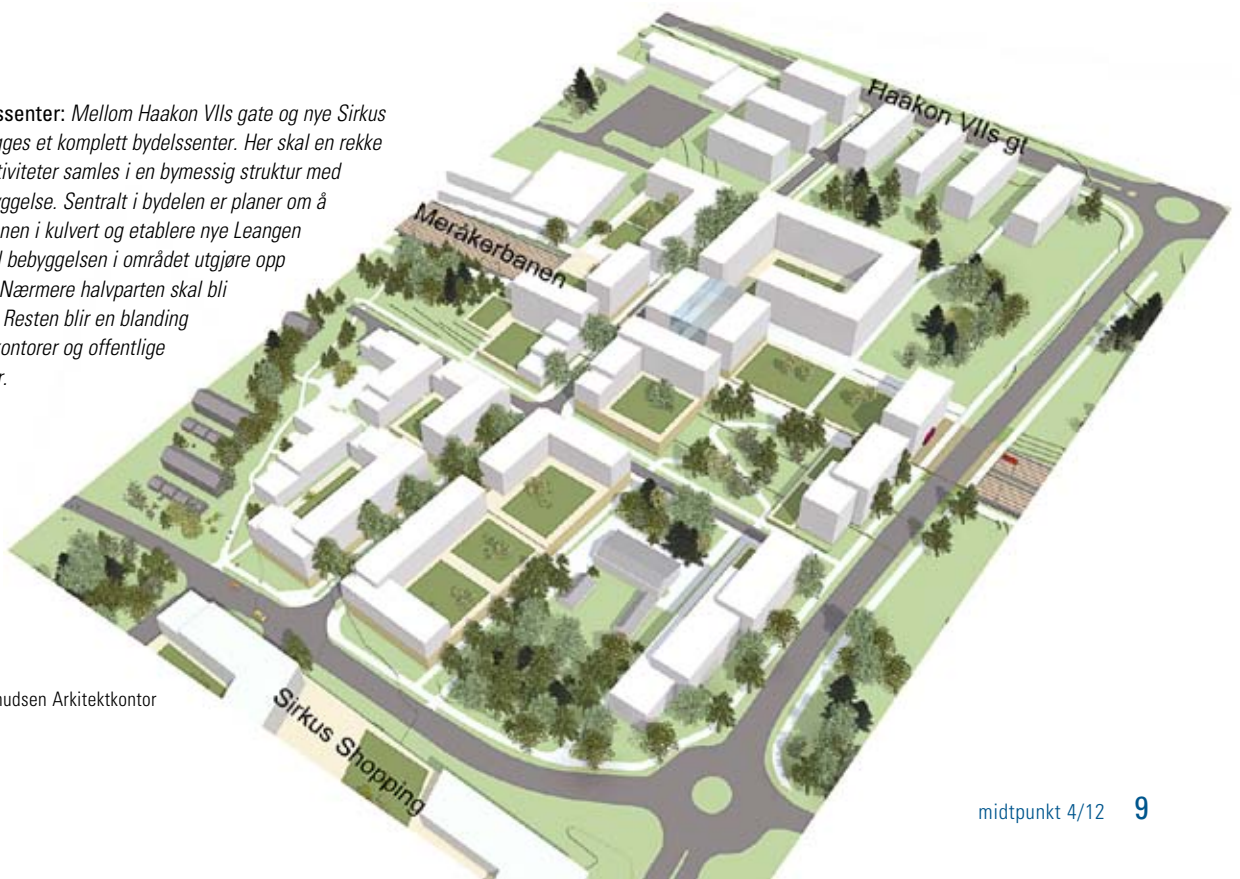
Både Brøset, Leangen og Ranheim er godt egnet til å utvikle slike helhetlige områder. Da må vi stille samme krav til mangfold og variasjon i dem som i Midtbyen. Det betyr at de må være attraktive bydeler der det er hyggelig å legge søndagsturen. I dag er alle sentra i randsonen, slik som Tiller og Lade, kun fokusert på handel og tilrettelagt for bil, mens bil er tabu i Midtbyen. Det henger ikke sammen.

En slik utvikling krever imidlertid at vi blir nok mennesker til å bruke tilbudene. Det gir den spådde befolkningsveksten utsikt til.

3. Hva mener du om saksbehandlingstiden i plan-, regulerings- og byggesaker? Det kan virke som om saksbehandlingstiden blir lengre for hver gang det sies at prosessen skal bli enklere. Norsk planverk er komplekst og gir altfor ofte tungvint og langvarig saksbehandling. Hvis en for eksempel skal stille krav om både områdeplan og detaljplan, må forskjellen mellom de to nivåene være så stor at det har en hensikt å skille dem. I dag oppleves det ofte ikke som annet enn en ekstra mølle vi må gjennom.

4. Hvilke utfordringer og muligheter får veksten for arkitektbransjen? Bransjen må selv ta initiativ til å delta i byplanleggingsdebatten på lik linje med eiendomsaktører og andre interesser. Vi representerer verdier som i dag blir for lite vektlagt. Vi har for eksempel bred kunnskap om hvordan sentra fungerer og hva som skal til for å utvikle miljøer som er gode å leve, jobbe og trives i. Et kortsiktig, økonomisk lønnsomhetsperspektiv blir altfor snevert når vi bygger for fremtiden.

Leangen Bydelssenter: Mellom Haakon Vills gate og nye Sirkus Shopping planlegges et komplett bydelssenter. Her skal en rekke funksjoner og aktiviteter samles i en bymessig struktur med parker og bybebyggelse. Sentralt i bydelen er planer om å legge Meråkerbanen i kulvert og etablere nye Leangen stasjon. Totalt vil bebyggelsen i området utgjøre opp mot 160.000 m². Nærmere halvparten skal bli boligbebyggelse. Resten blir en blanding av forretninger, kontorer og offentlige servicefunksjoner.



Illustrasjon: Per Knudsen Arkitektkontor

Tekst: Ragnhild Bergsmyr



Roger Snustad, Solem Arkitektur

1. Hvordan bør byen vokse? – Det er mange grunner til å ønske en tettere by. To viktige grunner er at det kan gi et enklere og bedre transportsystem, samt redusere nedbyggingen av jordbruksareal. Dessuten vil et aktivt og funksjonsrikt bysentrum være en attraktiv møteplass som skaper grunnlag for videre vekst. Fortetting kan rett og slett gi muligheter til å skape en bedre by. Samtidig vil høyere utnyttning gi nye utfordringer ved at det blir større press på etablerte boligområder og friområder.

Brattøra og Nyhavna kan tilføre det gamle sentrum nytt liv. Forutsetningene er gode forbindelser til Midtbyen for all slags trafikk.

2. Hvordan bør vi bygge – hvilke hensyn må vi ta? – Vi må være bevisste på at ulike områder har ulike utfordringer som krever ulike løsninger. Ny bebyggelse må blant annet ta rimelig hensyn til byveven, til eksisterende bygg og til siktlinjer.

Den nye tverrforbindelsen over jernbaneområdet kan, i tillegg til å binde sentrum og Brattøra sammen rent fysisk, også gjøre fjorden synlig fra Søndre gate og bli en berikelse for Midtbyen. På den annen side er det umulig å bygge nytt på Brattøra uten at noen mister utsikt.

Sentrumsnære boligområder kan nå få høyere utnyttning enn tidligere, med flere boenheter per dekar.

Dette setter større krav til oss som bransje. Høyere utnyttning utfordrer tradisjonelle løsninger for både inne- og uteareal. I Ranheimsfjæra og i Fossegrenda har vi planlagt nye boligområder hvor tett samarbeid mellom landskapsarkitekter og arkitekter legger grunnlag for gode fellesarealer og møteplasser.

3. Hva mener du om saksbehandlingstiden i regulerings- og byggesaker? – Utvikling og utbygging vil alltid berøre mange ulike samfunnsinteresser. Derfor er det viktig at reguleringsplanene får detaljert og omfattende saksbehandling. Jeg synes både byggesaks- og byplankontoret er gode samarbeidspartnere. Likevel er det ingen tvil om at enkelte saker tar uforholdsmessig lang tid. Vi har spesielt lagt merke til at skifte av saksbehandler medfører økt tidsbruk og unødvendig merarbeid.

4. Hvilke utfordringer og muligheter får veksten for arkitektbransjen? – Vi merker stor økning i oppdragsmengden. En av de største utfordringene ligger i å rekruttere kvalifiserte medarbeidere i takt med oppdragsmengden. Vi ser derfor at stadig flere ansatte ved byens arkitektkontorer kommer fra andre deler av verden, særlig fra Øst-Europa. Hos oss representerer førti medarbeidere åtte ulike nasjoner. Det gir selvsagt utfordringer, men oppleves totalt sett som en berikelse, både faglig og sosialt.

Arkitektur er et internasjonalt fag, og mange kontorer har oppdrag på tvers av landegrensene. Også her i Trøndelag konkurrerer vi stadig oftere med utenlandske miljøer, siden norsk økonomi og aktivitetsnivå selvsagt er attraktivt. De siste årenes utvikling med stadig færre og større arkitektkontorer er et svar på denne internasjonaliseringen. Dette tror jeg vil være vår største utfordring i tiden framover.

Den høye utnyttelsen av tomte i prosjektet Ranheimsfjæra forutsetter romslige uteområder med godt tilrettelagte oppholds- og møteplasser. Solem Arkitektur har prosjektert uteområdene. Arkitektene har lagt vekt på å utforme gode fellesområder med torg, sittegrupper, stier og lekeplasser rammet inn av frodig vegetasjon.

Illustrasjon: Solem Arkitektur





INVITASJON TIL GRATIS FROKOSTSEMINAR

InCreo ønsker at alle skal lære seg mest mulig om Internett. Vi inviterer derfor til frokostseminar i Trondheim. Frokostseminaret er godt egnet for webansvarlige i bedrifter, om du står i startgropa for et nytt webprosjekt eller bare ønsker faglig input om de aktuelle temaene.

Tema 1: Hvordan gjennomføre et godt webprosjekt?
Tema 2: Responsive Web Design (RWD)

Trondheim 27. september

Servering og registrering fra 08:00 Faglig foredrag 08:30–10:00

Pris: GRATIS * * *

Mer informasjon og påmelding: www.increo.no/frokostseminar



Mener kommunen bidrar til prispress

Trondheim kommunes manglende utlegging av næringsareal og boligareal er en av drivkreftene bak prisveksten på eiendom, skriver NiTs Fagråd Eiendom i en skarp høringsuttalelse til Kommuneplanens arealdel for perioden fra 2012-2024.

Tekst og foto: Kenneth Stoltz

Kommunen har gjennomført en uryddig og forvirrende prosess ved behandling av arealplanen, skriver NiT i sin uttalelse til Byplankontoret.

Det pekes på stor avstand mellom de politiske signaler som tidligere er gitt om hvor mye arealer som trengs til bolig og næring, og hva administrasjonen nå legger opp til.

Netto befolkningsvekst, økt reallønnsvekst og god vekst i næringslivet øker etterspørselen etter areal i Trondheim. Kommunen har over flere år unnlatt å legge ut tilstrekkelig areal for å møte denne veksten, og er derfor en viktig årsak til prisoppgangen vi nå ser, mener NiT, som fastslår at det var nøyaktig denne situasjonen foreningen advarte mot ved forrige rullering av arealplanen.

Næringslivets plass i planen. Arealplanen gjenspeiler heller ikke næringslivets betydning, da det for næring kun er gitt et anslag for behovet, uten nærmere analyse av næringslivet i kommunen eller begrunnelse for dette tallet.

Hvordan arealplanen kan styrke næringslivet berøres ikke, noe NiT hevder gjenspeiler den fagsammensetning og manglende næringslivskompetanse som finnes i Rådmannens stab. NiT er fornøyd med Rådmannens hovedgrep med å bygge byen innover og være restriktiv i forhold til forslag i planen som innebærer fortsatt satellittbygging. Hovedgrepet må være å ikke ta mer

areal i og utenfor randsonen før egnede arealer innenfor randsonen er omdisponert.

Imidlertid lider planen under at man ikke har sett arealbehovet i 30-årsperspektiv og etablert en "grønn strek". Planleggingen av all infrastruktur vil bli lettere hvis planen først sier hvordan man skal bygge i et 30-årsperspektiv, og at 12-årsplanen så er første steg i den langsiktige strategien.

Behovet for næringsareal. Rådmannens foreslåtte 1.670 dekar næringsareal i planen går ikke fri for kritikk. Dette er ikke en reell arealreserve, mener Næringsforeningen, som peker på problematiske forhold ved over ett tusen av disse dekarene, blant annet uavklarte geotekniske forhold som kvikkleire. Reelt sett er det ikke mer enn 480 dekar netto som ligger i Rådmannens forslag – en helt uansvarlig størrelse i forhold til arealbehovet de neste 12 år. NiT har dokumentert at det trengs minst 2.000 dekar netto for å møte næringslivets behov som følger av befolkningsvekst i Trondheim, og viser til at arealet som ble lagt ut for fire år siden, og som da skulle dekke arealet i 12 år, stort sett er brukt opp i dag. Dette har skjedd i en økonomisk nedgangsperiode hvor flere store utbyggingsprosjekter er satt på vent. En arealreserve må dimensjoneres for at det kan komme en oppgangsperiode.



Utbyggere vil ha flere tomter å velge blant:

- Urealistiske boligplaner

I rådmannens forslag til ny arealplan for 2012-2024, presenteres et potensial for bygging av vel 21.000 boliger. - Det er for optimistisk i forhold til fremdriften, sier konserndirektør Ellen Tveit Klingsberg i Heimdal Gruppen.

Vil ha flere boligtomter å velge i

Utbyggere mener Trondheim kommune har urealistiske planer for boligbyggingen. De vil ha flere tomter å velge i.

- Det er for optimistisk i forhold til fremdriften. Derfor er det behov for et større volum av boligtomter å velge i, sier konserndirektør Ellen Tveit Klingsberg i Heimdal Gruppen.

Med en ventet befolkningsvekst på 40.000 innbyggere i perioden 2012-2024, trengs det trolig 20.000 nye boliger i Trondheim. I tillegg trengs det et areal på ca. 100 dekar for å bygge ut boligene. Anslaget er en oppsummering av åpnede områder og prosjekter registrert i boligregisteret til kommunen, og er beregnet ut fra et areal på ca. 100 dekar.

Langhorisont Utbyggingen av nye boligprosjekter tar lenger tid enn kommunens forventninger, mener utbyggere. At boligpotensial ikke er så stort som forventet vil også påvirke arealplanen (se side 12). Klingsberg mener det derfor kan være urealistisk å planlegge utbyggingen av nye boligprosjekter, ettersom det tar flere år å få en regulering av et område, og det ikke er garantert at det blir bygget boliger, sier Klingsberg, og viser til at mange av grunnstøtterne ikke har startet på reguleringssoppgavene.



Byggebransjen tviler på at utlagt areal er tilstrekkelig for den ventede befolkningsveksten på 40.000 innbyggere i perioden 2012-2024. Faksimile fra Adresseavisen



NiTs Fagråd Eiendom smiler til fotografen, men er ikke fornøyd med Trondheim kommunes forslag til utlegging av areal til bolig og næring de neste 12 år. F.v.: Ole Petter Bjørseth, Marianne Brurok, Karl Fr. Torp, Knut Efskin, Hans Hoff, Ivar Koteng, Sigfred Ekle og Ingolv Høyland.

Rådmannens planlagte transformasjon av bydeler som Tempe og Nyhavna uten å diskutere hvor dagens virksomhet på disse områdene skal flyttes og avsette areal til dette, møtes også med forbauselse i NiT.

– Hvis Rådmannen mener det er mulig å få til en transformasjon, bør prismekanismen som skal sikre dette beskrives. Dette er spesielt viktig i forhold til Nyhavna hvor mange av bedriftene har langsiktige festekontrakter, står det å lese i høringsuttalelsen.

Plan for offentlig infrastruktur. I tillegg til selve arealet, er det av stor betydning å få plass infrastruktur som trengs for å få lov til å bygge. Trondheim kommunes utredningsarbeid *Trondheim 2030* er et godt og svært viktig planleggingsgrep. Utredningen viser at det for å ta i mot 50.000 mennesker må bygges blant annet over 50 nye barnehager, 9 skoler, 15 helsesentre, 40 idrettsanlegg og 100 parker.

NiT mener at det trengs utbygging av kollektivtraseer til østlige bydeler, men disse er ikke inne i Miljøpakken. Flere veier trengs også for å utløse nødvendig areal. Samtidig er mye eksisterende infrastruktur i ferd med å få for lite kapasitet. Rådmannen peker i saksfremlegget på at kapasitet på Omkjøringsveien nå er for liten

til å kunne tillate transformasjon av arealene langs veien til mer fornuftig bruk.

NiT påpeker på sin side at hovedtyngden av foreslåtte bolig-areal ligger nordøst i byen, mens foreslått næringsareal stort sett ligger sørvest. For å dempe transportbehovet i fremtiden er det avgjørende at det blir næringsareal i nordøst, og Øvre Rotvoll betraktes som en viktig brikke i denne sammenheng.

Godt boligtilbud er næringspolitikk. Boligbygging er naturligvis en viktig inntektskilde for bygg-, anlegg- og eiendomsbransjen. Den viktigste årsaken til at NiT er opptatt av boliger er imidlertid at gode og rimelige boliger er viktig for å kunne rekruttere flere kvalifiserte ansatte til virksomhetene i Trondheimsregionen.

NiT fastslår at Trondheim kommune, med Rådmannens forslag til boligtomter og de konjunkturutsikter man ser i Norge, vil få en økt boligkrise i betydningen underskudd på boliger med påfølgende prisøkning. Rådmannens manglende utlegging av boligtomter er derfor en alvorlig trussel mot næringsutviklingen i Trondheim, konkluderer NiTs Fagråd Eiendom, ledet av Ivar Koteng.

Hele høringsuttalelsen med kartskisser ligger ute på Næringsforeningens hjemmesider www.trondheim-chamber.no

Trønderenergibunten

Ola Borten Moe gir full gass til lands og til vanns. 19. september er olje- og energiministeren hovedtaler på Manifestasjon 2012, sammen med World Economic Forum-direktør Børge Brende.

Tekst og foto: Kenneth Stoltz



Han har brukt sommeren godt, Ola Borten Moe.

Maskinparken er klargjort for høsten og gårdbruker Ola har investert millionbeløp i familiens bruk Skjefstad Vestre på Leinstrand, der det driftes i overkant av 700 mål. Korn, kyllingproduksjon, og fra vinteren av også egg, skal sikre en god, lang-siktig forvaltning av gård, grunn og familietradisjoner.

Minister Borten Moe har heller ikke ligget på latsiden, noe mediearkivet Atekst vitner om; over 2.200 ganger har han blitt omtalt i norske medier – bare siden Stortinget tok ferie den 15. juni.

Nytt senter på trappene. Selv om SP-statsråden ikke kvier seg for å snakke i overskrifter, er det politikk mer enn bare prat som har fylt avisspaltene i sommer.

Som vertskap for en rekke av verdens oljetopper under konferansen Arctic Energy Agenda i Trondheim sist i juni, lanserte han Regjeringens plan om å opprette et nytt forskningscenter for olje- og gassutvinning i arktiske strøk.

Senteret skal føre an i teknologiutvikling og kunnskapsproduksjon, og vil stå klart i 2013, om alt går som planlagt.

Mener alvor. Det anslås at 13 prosent av planetens uoppdagede oljereserver og 30 prosent av gassen befinner seg i dette området, som både teknologisk og miljømessig byr på store utfordringer.

Ikke desto mindre er prosessen allerede i gang; i sommer og høst skytes seismikk i et 30.000 km² stort område, og 72 leteblokker i Barentshavet er utlyst. Til våren får Stortinget etter alt å dømme oversendt Borten Moes forslag om å åpne nordområdene for petroleumsaktivitet.

Ser muligheter. Selv om blikket rettes mot nord, betyr ikke det mindre aktivitet i Midt-Norge; sommerens serie i Adresseavisen om olje- og gassindustrien i Midt-Norge har synliggjort hvordan sektoren bidrar til utvikling i regionen, med 30.000 arbeidstakere på land, fra Aukra til Verdal.

– Regionen forsyner seg med en god andel av de 180 milliardene som investeres i sektoren, bare i år, konstaterer Borten Moe fornøyd når Midtpunkt får en hastig prat med statsråden.

– En stabilt høy energipris er den viktigste driveren for fortsatt høy investeringstakt innen sektoren, fortsetter han.

– En annen nøkkelfaktor er at vi klarer å ta stadig nye steg innen teknologiutvikling for å bli i stand til å øke utvinningsgraden fra både eksisterende og nye felt. Kostnadsveksten må imidlertid bremses og rekrutteringen styrkes, understreker Borten Moe.

Ett senter av gangen. Trondheimsregionen med lokomotivene NTNU og SINTEF, samt god representasjon av olje- og oljeservice-selskaper, må løfte i flokk for å bøte på underskuddet på ingeniører og realister, oppfordrer statsråden.

– Det er riktignok Stavanger som er den ubestridte oljehovedstaden, men forskningsfronten og mengder av dyktige studenter sitter i Trondheim. Dette trekker oljeselskaper og leverandørindustri som etterspør svært høy kompetanse.

Opprettelsen av et Senter for økt oljeutvinning, en av NiTs prioriterte næringspolitiske saker, tør han imidlertid ikke love hjembyen.

– Trondheim bør ha som ambisjon å stille med en sterk søknad dersom det blir aktuelt å etablere et slikt senter, er så langt han vil strekke seg i denne omgang.

Grønn kraft. Så langt olje og gass. Også ny fornybar energi har vært på Borten Moes agenda i sommer. Det nye Klimateknologifondet på svimlende 50 milliarder kroner skal forvaltes av Enova i Trondheim, ifølge avtalen som ble undertegnet sist i juni.

Den svensk-norske elsertifikatorordningen som ble innført fra årsskiftet har fått vind i seilet, og skal gjøre det mer lønnsomt å investere i kraftproduksjon basert på fornybare energikilder som vann, vind, sol og bioenergi.

– 26,4 TWH skal bygges ut sammen med Sverige frem til 2020 – dette tilsvarer godt og vel ett TrønderEnergi i året, illustrerer statsråden nøkternt, som ser frem til at næringen selv tar utfordringene og skaper løsningene.

Bransjen som både skal gi oss morgendagens energiløsninger og bidra til å skrive nye kapitler i det norske oljeventyret vil være godt representert på Manifestasjon 19. september, når olje- og energiministeren åpner døra på gløtt til fremtiden.



Vi har alltid «AREALER PÅ LAGER»

Nedre Ila 39

Ledige lokaler ved sjarmerende Ilsvikøra og Ilaparken. Lett adkomst ved tunnelmunningen for Nordre avlastningsvei. 2-3 min. til sentrum med bil.

Den gamle spikerfabrikkens industrilokaler er tilpasset kreative og nyskapende leietakere.

Fin mulighet til å skape sitt eget særpregede/bransjetilpassede lokale.

Ledig kontor

Arealer fra 300-2300 m²



Teglbrennerv. 7 C

Attraktiv beliggenhet på Bakklandet, med utsikt mot Nidarosdomen. Ombygget og rehabilitert slik den fremstår i dag i 1996/97. Her er flere bedrifter samlet i et kontorfellesskap.

Ledig 3 kontor i kontorfellesskap i 1. etg



Kjøpmannsgt. 40

Ledige lokaler i Kjøpmannsgata like ved Bakke bro. Nydelig gammel gård som er beholdt i original stand, og som også interiørmessig er særpregt. Sentralt, ærverdige med moderne løsninger.

Ledig kontor 1-3. etg 210-800 m²



Ingvald Ystgaardsvei 15

Velholdt og solid 4 etasjes kontorbygg på Tunga, 5 km øst for Trondheim. Lett adkomst til Omkjøringsveien. Det er gode parkeringsforhold på eiendommen.

Ledig kontor 1. etg 363 m²
Ledig kontor 2. etg 36 m²



Strindfjordveien 1

Lekkert, nytt næringsbygg i Trondheims nye bydel i Grilstadfjæra. Kantine, møteromsavdeling med auditorium.

Ledig kontor fra 500 - 3000 m²



Koteng

Søndregt. 11, Trondheim • Tlf: 73 80 22 20 • koteng@koteng.no • koteng.no

Ta kontakt, eller gå inn på våre hjemmesider, da det også kan være andre ledige lokaler som passer deres behov. Vi er fleksibel på løsninger i samarbeid med leietaker.

Oljekjempe inntar Sluppen

Den som sa at man ikke kan kjøpe seg til suksess, hun jobbet aldri i National Oilwell Varco.

Tekst og foto: Kenneth Stoltz



National Oilwell Varco har avdeling i Trondheim og 799 andre steder globalt.

Den amerikanske oljeservicegiganten som ble stiftet i Houston i 1841 vokser med oppkjøp, og lever svært godt med det. Selskapet har vokst fra 50.000 til 55.000 ansatte bare siden mars i år, blant annet gjennom erverv av NTK Flexible i Danmark som nylig ble en del av National Oilwell Varco (NOV).

Skal vokse i Trondheim. Av en global omsetning på 14,7 milliarder dollar i 2011 kom hele 3,2 milliarder fra de 3.500 ansatte i den norske avdelingen av selskapet.

– Her hjemme er det en veldig stor andel av ingeniører i selskapet, så i Norge er det en sterk kompetanseprofil, mens ute i verden er det manufacturing som gjelder – det meste i USA, forklarer plassjef Jens Ingvald Ornæs.

Ornæs var opprinnelig en del av miljøet bak Stavangerselskapet Hitec som ble stiftet på 1980-tallet, og drev med kontroll- og styringssystemer.

Hitec ble kjøpt opp i 1999 da National Oilwell Varco etablerte seg i Norge, og er siden utvidet gjennom flere oppkjøp.

På grunn av enkelte voksesmerter i 2011 og 2012 der det var vanskelig å skaffe nok folk, ble det opprettet nytt kontor og større satsing i Trondheim med fullt trykk på rekruttering.

– I 2011 økte vi fra 5-6 ansatte til over 20, og flyttet inn i nye lokaler – alt på meget kort tid, faktisk fra fredag til mandag morgen! Det var ganske heftig, men spennende, smiler Ornæs.

Han konstaterer at en kompetent stab er selskaps fremste suksesskriterium, og mener at de i dag har en fin miks mellom seniorer og juniorer. Likevel er de stadig på talentjakt i bedriften der alle så nær som en er ingeniører.

– Jeg regner med at vi er førti ansatte her innen utgangen av året, sier Ornæs.

Desentralisert organisasjonsmodell. Kontoret skal være en teknologihub for virksomhetsområdene våre, fortsetter han, og forklarer at NOV er verdensledende innen boreteknologi, system- og prosessintegrasjon.

I Trondheim er spesialekspertisen hydraulisk design, mekanisk design, kybernetikk og automatisering, samt data/informatikk.

Uansett om jobben dreier seg om borerigg, offshore/land eller nysatsing på FPSO-teknologi, er det av vesentlig betydning for NOV å være størst mulig. Dette sikres ved en interessant og fremtidsrettet modell for distribusjon av arbeidsoppgaver som gjør selve arbeidsstedet mindre viktig:

– Når vi søker etter folk, så er det i et nasjonalt perspektiv i arbeidsoppgaver, men organisasjonen er svært fleksibelt satt opp, slik at arbeidsstedet kan være fritt. I Norge er det jo gjerne slik at vi først bestemmer oss for hvor vi vil være, og deretter søker jobb.

– Vi som reiser rundt på møter er en utdøende rase, fastslår Ornæs.

Selv har han en fri stilling, noe som i praksis innebærer frihet til å jobbe døgnet rundt, ettersom det alltid er aktivitet i én eller flere tidssoner. Det kan være telefonmøter med hovedkvarteret i Houston eller en kunde i Asia som ikke alltid korresponderer med GMT+1 i Trondheim. Da hjelper det at Norgeskontoret har en høy stjerne og god synlighet i HQ.

Arbeidskollegene på Sluppen jobber egentlig ikke så mye sammen innbyrdes; distribusjonen av arbeidsoppgaver innebærer at noen jobber mest med Molde, andre mot miljøene i Stavanger, Kristiansand og Asker.

En ganske stor gruppe jobber mot Houston på FoU, og én gruppe jobber med utvikling av software. Så kan enkelte delta i prosjekter med for eksempel for Samsung, som er en stor kunde innen borerigger.

Boligprisen påvirker rekruttering. Plassjefen mener at arbeidsmarkedet er sunt, og at folk skal flytte på seg – men ikke annethvert år. Kostnadsnivået er noe lavere i Trondheim sammenlignet med Stavanger, men dette er i ferd med å utlignes på grunn av økte boligpriser.

– Boligprisene i Trondheim driver lønningene i været, noe som gjør det vanskeligere å rekruttere kompetent arbeidskraft, advarer han.

På den annen side tar NOV grep for å få godt arbeidsmiljø, med bedriftsidrett, turer, familiedag og bli kjent-fester. Rekrutteringsaspektet fører dem også til NTNU flere ganger i året.

– Vi bruker NTNU og diplomoppgaver aktivt, det har vi gode erfaringer med. Studentene får kontor plass her og bidrar mye i miljøet, både faglig og sosialt.

National Oilwell Varco

Omsetning 2011: USD 14,7 mrd. / NOK 22 mrd.

Ansatte: 55.000 globalt / 3.500 Norge

800 avdelinger i 53 land

14 avdelinger i Norge



Plassjef Jens Ingvald Ornæs har bachelorgrad fra Trondheim Ingeniørhøgskole, og en mastergrad i kybernetikk fra Høgskolen i Stavanger.

Kombiner møter og konferanser med teaterforestilling

Vi kan tilby våre bedriftskunder kurs- og konferanserom. Lunsj og middag serveres i Theatercaféen eller på vårt konferanserom. Omvisning er også mulig. Kvelden avsluttes med teaterforestilling på en av våre fem scener.

For bestilling og mer informasjon kontakt Bente Dyrseth på telefon 73 80 51 63 eller e-post bente.dyrseth@trondelag-teater.no

**TRØNDELAG
TEATER**

Billetter: 73 80 50 00 trondelagteater.no



Duracellkaninene i Selbu

Iris Martinsen og Eivind Aune har skapt et sted å fylle batterier for både kropp og sjel.

Tekst og foto: Kenneth Stoltz

Noen minutters kjøring forbi Mebonden i Selbu krysser en smal bro dalførets blå livsnerve, Nea.

Et par minutter videre i det tradisjonelle, trønderske kulturlandskapet dukker en veltrimmet nihulls golfbane og driving range opp mellom kornåkre og småskog.

Midt i det grønne, et avlangt hvitt bygg, tidligere anleggsforlegning og skogskole. Her har samboerparet Eivind Aune og Iris Martinsen bygget opp et særpreget sted rundt det som før var familien Aunes gamle potetåker.

Etter mange år i Oslo, der Iris jobbet i Compass Group med kosthold og ernæring og Eivind innen IT-bransjen og virksomheter som IBM og Siemens, var det tid for å flytte på seg i 2009 da odelsplikten kalte ham hjem til Barogården i Selbu.

– Siden har vi gått i malerbukse, humrer Eivind og Iris.

Kreativt gjenbruk. Iris er kokken og kostholdsøkonomen som er daglig leder av Selbutunet, mens Eivind er altmuligmann, ved siden av jobben som daglig leder i industribedriften SIFA. Legg til at de driver gård, har to livlige unger på tre og seks, og elsker å trene, så har den lille familien små problemer med å fylle dagene i den landlige idyllen.

Selbutunet er et kurs- og konferansesenter som samboerne har bygget opp helt fra scratch. Tusener av arbeidstimer og flere millioner kroner er investert i anlegget, som i dag kan ta imot 150 til bespisning. I tillegg finnes sengeplass til 30, i praktiske og nyoppussede leiligheter.

Dessuten innredes en låve på gården etter prinsippet om kreativt gjenbruk, med 250 plasser, bar i siloene, og med to scener for kulturelle innslag.



rom for alle

Kirkens Bymisjon inviterer i samarbeid med Næringsforeningen i Trondheim til NÆRINGS- og LIVSFROKOST ONSDAG 12. SEPTEMBER KL. 8-10. Sted: Bymisjonsenteret, Munkegata 4.

Tema: SAMFUNNSANSVAR

Samfunnsansvar - fagre ord og tomme løfter?

De bedriftene som viser ansvarlighet, vil vinne i et marked hvor publikums bekymring for miljøet og fremtiden stiger. Hvordan kan bedrifter ta grep til det beste for samfunnet og egen virksomhet? Kjersti Fløgstad gir en oppdatering på hva samfunnsansvar anno 2012 går ut på og vil gjennom eksempler vise muligheter og fallgruber.



Kjersti Fløgstad er daglig leder i konsultantselskapet Good Business, som har strategisk samfunnsansvar som spesialfelt. Hun har vært generalsekretær for Unicef Norge.

Hvilke muligheter ligger i et samarbeid med Kirkens Bymisjon?

Hvordan møter Bymisjonen behovet for strategisk og målrettet samfunnsansvar.

Nøkkeltall fra Bymisjonens undersøkelse "Næringsliv og samfunnsansvar 2012".

Erfaringer rundt samarbeid ved HENT og Sparebank 1 SMN

Påmelding:
www.trondheim-chamber.no
Foredragene er gratis for Bymisjonens bedrifter og samarbeidspartnere, medlemmer av Næringsforeningen og offentlig ansatte.





– Det å bidra til en god totalopplevelse for gjestene våre trenger ikke bety at alt må være så fancy og flott, sier Eivind og Iris, og fremhever god mat og et uformelt miljø som deres styrke.

Iris er opptatt av god smak, men også av at kostholdet skal skrus riktig sammen. Det er alt for mange som stresser og spiser feil – det fører til at overskuddet forsvinner fra kroppen tvert, forklarer hun.

– Vi har en tydelig profil, som bygger på ekte mat med mening. Råvarene finner vi i Norge, og gjerne så kortreist som mulig.

Gjestebooken vitner om at kokekunstene ved Selbutunet faller i smak.

Syng med den stemmen du har. Iris holder også kurs i matlaging, kosthold og ernæring for grupper som besøker Selbutunet.

Om golf, fiske, god mat og et flott naturlandskap ikke er nok, samarbeider radarparet med Mid-Norway Adventure, som tar seg av de litt større aktivitetene som rappelering, kanopadling og Selbutunets femkamp.

– Broren min har studio rett oppi her, og der kan gjestene lage seg en sang og spille inn mens de er her – et kjempeartig og populært tiltak. Om sangstemmen er sur, er det bare å dra på med autotune, smiler Eivind.

Det tar tid å bygge nettverk når man starter fra scratch. Derfor synes Iris og Eivind medlemskap i NiT er et godt startpunkt. Arbeidstimene som er lagt ned i det nye livsverket begynner nå å vises også på inntektssiden:

– I september blir det omsetningsrekord, forteller de unge gründerne blidt, før de tar fatt på atter et malingsspann.

SpareBank 1 SMNs næringslivskonferanse
NæringsDriv
Britannia Hotel, Trondheim

Sett av tirsdag 16. oktober
Mer informasjon og påmelding finner du på smn.no/konferanse

SpareBank 1 SMN



Jubilanter

Vi gratulerer Olavsfestdagene med 50 år som en ledende kulturell kraft i byen vår, og med topp gjennomført arrangement i 2012! Bildet fra tårnet av Nidarosdomen under konserten med DumDumBoys og Thåstrøm fanger av essensen i folkefesten. Gratulasjoner også til Norwegian (10 år), City Syd (25 år), Quality Hotel Panorama (30 år) og Andr. L. Riis (140 år). Feirer din virksomhet runde år i 2012 eller 2013? Tips oss i Midtpunkt. Foto: Cathrine Ruud / Olavsfestdagene

Oppnevninger/endringer i NiTs fagråd

Nye fagrådsmedlemmer:

- Fagråd Helse: Maja Mortensen. Leder, Medisinsk Senter Aleris Helse avd. Trondheim
- Fagråd Helse: Ann Iren Jamtøy. Prosjektleder, Trondheim Helseklynge
- Fagråd Helse: Inger Marie Bakken. Prosjektleder, MedITNor og avdelingsleder, Trøndelag Forskning og Utvikling (TFoU)
- Fagråd Eiendom: Lisbeth Glørstad Aspås. Daglig leder, Maja Eiendom

Andre endringer:

- Fagråd Helse: Aslak Steinsbekk, tidligere prosjektleder Trondheim Helseklynge, nå NTNU, går ut av fagrådet
- Fagråd Helse: Magne Fiskvik, Siemens Helse, går ut av fagrådet
- Fagråd Havbruk og Fiskeri: Anne Kristine B. Hansen, BioMar AS, går ut av fagrådet
- Fagråd Olje og Gass: Kristin Nymann, Aibel AS, går ut av fagrådet
- Fagråd Eiendom: Jan Erik Steen, Maja Eiendom, går ut av fagrådet

Foto: Shutterstock



Nyhet!

ENKLERE OG RASKERE TIL VÆRNES

MAX 2
FLYTAXI – Ring 08000

I Norgestaxi garanterer vi god plass i bilen. Hos oss er det **Max 2** personer som gjelder for flytaxi.

Det betyr en litt raskere og mer behagelig tur for deg. Prisen er 350,- per person pr. vei.





Hestekrefter av vannkraft

Markedssjef Torgeir Søltnes i NiT skinner om kapp med trondhjems sola bak rattet på Carpoints Tesla Roadster før avgang i elbil-løpet Zero Rally som gikk fra Østersund til Trondheim. Carpoint-sjef Jan Petter Kamark (bak t.v.) og hotellsjef Ronny Reithe ved Clarion Hotell & Congress beundrer formene på den nærmest lydløse sportsbilen. Foto: Kenneth Stoltz / NiT



Foto: Shutterstock

Møteplassen

- 12.09.12: Næringslivsfrokost: Samfunnsansvar – fagre ord og tomme løfter?
- 13.09.12: Næringslivsfrokost: Rettfærd for kvinner i krig og konflikt
- 14.09.12: Fredagsforum: Forretningsreiser og feriereiser – trender og kjøpsatferd i endring
- 17.09.12: Vegkonferansen 2012
- 19.09.12: MANIFESTASJON 2012
- 26.09.12: Næringslivsfrokost: Økonomisk kriminalitet og hvitvasking – hvordan sikre seg?
- 27.09.12: Næringslivsfrokost: Fans of Good Service – Den kommende folkebevegelsen
- 28.09.12: Fredagsforum: Kan økonomer spå om fremtiden?
- 03.10.12: NiTs og TPFs Høstkonferanse
- 03.10.12: Velferdsteknologikonferansen 2012, 3.-4. oktober



LESTADSTIKLESTADSTIKLEST

Klar til dyst?

Alle kjenner Stiklestad sin unike plass i historien. I dag har kampene stilnet og deltakerne er langt fredeligere. Likevel er stedet fremdeles møteplass og arena for viktige beslutninger.

Gjør dine kurs og konferanser til en historisk opplevelse.

Stiklestad Hotell og Stiklestad Nasjonale Kultursenter er også spesielt godt egnet til å holde deltakerne samlet på kveldstid. Her er en helt spesiell atmosfære som bidrar til at du får et minnerikt opphold.



**Det var her det skjedde
– det er her det skjer!**

– Tore.
Konferansevert

STIKLESTADST



**STIKLESTAD
HOTELL**
Rica Partner Hotel 

Ta kontakt for mer info:
Tlf. 74 04 42 00
hotell@snk.no
www.stiklestad.no

Følg oss på 



Informasjonsplikten overfor skattemyndighetene - Risk Management i praksis

Et sentralt tema i næringslivet er risiko for tap av omdømme, og håndtering av denne risiko. Et område hvor dette kan være aktuelt, er medieomtale i forbindelse med skattemessige forhold. Vi anbefaler at bedriftene har et bevisst fokus på håndtering av denne risikoen, blant annet gjennom tilstrekkelig informasjon til skattemyndighetene. Det er vesentlig at dette forankres helt opp på styrenivå.

Konsekvenser av mislighold av informasjonsplikten. Når det gjelder økonomiske forhold, har skattemyndighetene krav på å få vite "alt av betydning". Skattemyndighetene har på den annen side full taushetsplikt om bedriftens økonomiske og forretningsmessige forhold, slik at opplysninger om bedriftsmessige forhold ikke skal benyttes til annet enn til fastsetting av riktig skatt. I de aller fleste tilfeller går dette greit, men vi ser at media er særlig interessert når det er snakk om skattesaker og tvister med skattemyndighetene.

Mislighold av informasjonsplikten vil kunne resultere i flere negative sanksjoner fra skattemyndighetene;

- Åpner opp for skattemyndighetenes adgang til å endre, utelate eller tilføye poster i selvangivelsen
- Ligningen kan gjenoptas i 10 år, dvs. ut over den ellers gjeldende 2-årsfristen
- Summarisk fellesoppgjør, dvs. at arbeidsgiver må betale arbeidsgiveravgift og lønnskatt ved systematiske feil ved lønnsrapporteringen
- Ileggelse av straffeskatt med inntil 60 %, og renter
- Formelle straffereaksjoner ("skattesvik")
- Ved søksmål, nektelse av ønske om å fremlegge nye opplysninger for domstolen

I en nylig avgitt NOU-utredning ("Skatteunndragelsesutvalget") foreslår et flertall i utvalget dessuten at det åpnes adgang til offentliggjøring av skattemyndighetenes vedtak om forhøyet tilleggsatt, tilleggsavgift og tilleggstoll, dvs. at media får fullt innsyn i saken. Dette viser det offentliges offensive holdning i slike saker. En risiko for omdømmetap vil fort kunne bli aktualisert, også selv om man ikke er å bebreide for eventuelle mangler.

Hvilke opplysninger pliktes således gitt? Kjernen i informasjonsplikten er at det er skattyteren som uoppfordret må gi riktige og fullstendige opplysninger om alle forhold av betydning for å



Advokat Torkil Kvithyll.

klarlegge fastsettelse av riktig skatt til rett tid ("selvangivelsesprinsippet"). Hovedoppgaven i denne sammenhengen er selvangivelsen med vedlegg, men opplysningsplikten gjelder også andre muntlige redegjørelser eller skriftlige oppgaver til skattemyndighetene, herunder i klager på ligningen.

Hvilke opplysninger dette vil innebære, vil avhenge av de konkrete omstendighetene i den enkelte sak. Det er derfor ikke mulig å gi en uttømmende beskrivelse av hvilke opplysninger som pliktes gitt.

Advokat Torkil Kvithyll
KPMG Law Advokatfirma DA



Noen **utbyggere** har **1000 ting** å tenke på - andre har langt færre!

Utbyggere som velger samarbeid med TOBB kan vie all oppmerksomhet til byggeprosjektet, og være trygg på at ingen punkter blir forsømt før, under og etter byggingen.

TOBB er med og skaper den gode opplevelsen for kunden som har kjøpt bolig, slik at kunden blir fornøyd og utbygger sikrer seg et godt renommé.

Med over 60 års erfaring og bred kompetanse er TOBB et trygt valg:

- *De gode løsningene i planleggingsfasen – stor erfaringsbank og juridisk kompetanse*
- *Stiftelse av eierseksjonssameie*
- *Fast team til utbygger og styret*
- *Møter med beboere og styrer*
- *Ta vare på kjøperne i innflyttningsfasen*
- *Opplæring og «komme i gang hjelp» til styret*
- *Rådgiver, styre leder eller daglig leder for styret ved oppstart/løpende*
- *Trøndelags beste tilbud på forretningsførsel*
- *TOBBs tillit og renommé gir kjøperne større trygghet*
- *Fordelsavtaler*

TOBB ønsker å hjelpe deg med og skape den gode opplevelsen for kjøperne av dine boliger.
Kontakt oss i dag for mer info:

Berit N. Lerfald
474 63 706 - ble@tobb.no

Jomar S. Jenssen
930 35 494 - jsj@tobb.no



Følg oss på Facebook!
www.facebook.com/TOBBInfo

TRONDHEIM OG OMEGN BOLIGBYGGELAG, PB 2424 - Sluppen, 7005 Trondheim
Besøksadresse: Krambugata 1, 7011 Trondheim • Tlf: 73 83 15 00, e-post: medlem@tobb.no • www.tobb.no

Manifestasjon 2012

Sted: Clarion Hotel & Congress, Brattøra **Tidspunkt:** Onsdag 19.09.2012 fra 12:30

Allerede over 500 påmeldte!

Manifestasjon er Trondheims største næringslivsarrangement og nettverksarena. Her møtes ledere og nøkkelpersoner fra regionens nærings- og arbeidsliv, samt ledende politikere.

Tema for arrangementet er *Fremtidens nærings- og arbeidsliv. Hva skal vi leve av om 25 år?*

Hovedforedragsholdere er Managing Director i World Economic Forum, Børge Brende, og olje- og energiminister Ola Borten Moe.

I tillegg er det 16 ulike bransjeseminar med mer enn 50 dyktige foredragsholdere og møteledere. Du kan delta på 2 seminarer etter eget valg. Arrangementet avsluttes med en hyggelig middag for de som ønsker det.



Program

- 12.30: Registrering, mingling
- 13.00: Fellesseminar
 - Velkommen ved styreleder Knut Efskin
 - Foredrag ved Børge Brende
 - Foredrag ved Ola Borten Moe
- 14.30: Minglepause med kaffe
- 15.00: Bransjeseminar, runde 1
- 16.15: Minglepause med kaffe
- 16.45: Bransjeseminar, runde 2
- 18.00: Seminardel ferdig
- 18.15: Middag med prisutdelinger



Runde 1, kl. 15.00-16.15

Fagråd Ressurs:

- Året er 2037 – og næringslivet i Trondheim går så det suser!

Fagråd Olje og Gass:

- Olje/gass – soloppgangens næring på nytt

Fagråd Bygg og Anlegg:

- Fremtidsscenarier innen bygg & anlegg – forskningstrender og fremtidens boligkonsepter.

Fagråd IKT:

- En leders forhold til IKT

Fagråd Havbruk og Fiskeri:

- Fremtidsvyer for marin næring

Fagråd Finans:

- Fremtidens næringsliv – hvordan har den globale økonomien og egen innsats påvirket Trondheimsregionen?

Fagråd Helse:

- Helsesektoren om 20-25 år

Fagråd Energi:

- Hvordan ta en posisjon som fremtidens region for fornybar energi?

Runde 2, kl. 16.45-18.00

Fagråd Reiseliv:

- Trondheim, Norges svar på San Sebastian?

Fagråd Handel:

- Fremtidens handelsplass

Fagråd KKN:

- Fremtidens markedsføring - eksemplene LEGO og Trondheim Calling

Internasjonalt Fagråd:

- Nisjer, nettverk og kompetanseklunger – fremtidens internasjonale vinnere

Fagråd GRONett:

- Hva er ledelse om 25 år?

Fagråd Eiendom:

- Byutvikling i et fremtidsperspektiv – Trondheim anno 2037

Fagråd Logistikk:

- Hvor skal godshåndteringen i Trondheimsregionen skje om 25 år?

StyreAkademiet:

- Når fremtiden kommer inn i styrerommet – hva gjør styret da?

For mer informasjon og påmelding, se www.trondheim-chamber.no





Trondheim
parkering

Vil du at vi skal administrere dine parkeringsplasser?

Er du beslutningstaker? Sitter du i styret i et borettslag?
Eier du næringseiendom med tilhørende parkering?

Trondheim Parkering hjelper deg gjerne med drifting av parkeringsplasser på privat grunn. Inngår du en avtale med oss trenger du ikke å tenke på noe. Vi har en egen avdeling som kun jobber med det privatrettslige området, og kan hjelpe deg med alt fra parkeringsløsninger, oblater og skilting, til daglig drift og vedlikehold. Vi utfører også kontroll og håndheving, slik at uvedkommende ikke bruker dine parkeringsplasser.

Ikke bruk unødvendig tid på administrasjon av din parkering. La oss gjøre jobben for deg!



Rådgivning



Utforming av
parkeringsløsninger



Skiltmontering



Oblatadministrasjon



Drift og vedlikehold



Kontroll og håndheving

Kontakt Trondheim Parkering:
Stein Løberg
Plan- og utbyggingssjef
Telefon: +47 917 60 212
stein.loberg@trondheim.kommune.no

www.trondheimparkering.no



Ombudsmannen

Er det noe FrPs leder i Trondheim helst vil bli kalt, er det ombudsmann. Kanskje mer det enn ordfører.

Tekst og foto: Øystein Lie

Det er så lett å ha fordommer mot ulastelig antrukket mennesker. Deres perfekte ytre virker å åpne opp for tvil, det synes å være noe bak denne fasaden som ikke er helt som det skal.

FrPs gruppeleder og kommunalråd Kristian Dahlberg Hauge (35) er virkelig ulastelig antrukket. Og så er han bergenser i tillegg.

Rak i ryggen som en tinnsoldat, med en dress som sitter som den skal, en vannkjemmet sleik ført hardt medhårs. Store fotblad i brune Brouge-sko, kjøpt i London, skritter taktfast over sølepytter, forbi måkeskit og sigarettneiper.

Kristian var sivilingeniørstudenten på NTNU som kom til byen for femten år siden, og som ikke dro tilbake der han kom fra, Fana utenfor Bergen. Han ble, fordi han stjal en av våre kvinner, Rannei Mesloe, en Ap-kvinne som nå jobber i Adresseavisen, og paret har laget et tverrpolitisk samarbeidsprosjekt som har ført til bolig på Byåsen og døtrene Kristi og Sara på sju og ti år.

Rotfast er Kristian altså blitt, han sier han elsker denne byen som er en blanding av stor og liten, han høres assimilert ut, patriot tvers igjennom.



Lover mindre byråkrati. *Kommunens innstilling bør alltid være Ja, dette skal vi få till! mener gruppeleder og kommunalråd Kristian Dahlberg Hauge.*

– Du må ikke tro jeg går sånn hjemme, sier han og ser ned på slipset. – Jeg har på meg dette for å vise respekt for menneskene jeg representerer. Noe som er større enn meg selv, forteller han.

Den standhaftige. Ifølge Kristian er politikk på mange vis det å være en ombudsmann. Han omtaler seg gjerne selv som en. Om det er for å søke trøst i at partiet hans aldri ser ut til å komme til makten, vites ikke, men bak denne strøkne fasaden må det ha sprenget seg frem et unikt engasjement. For hvem er det som holder ut, år etter år, uten innflytelse og som likevel ikke gir opp? Som lanserer forslag på forslag, roper høyt og tydelig. Det skal han ha, denne tinnsoldaten, han lar seg ikke smelte om.

– Jeg ønsker å være ombudsmann for folk og næringsliv. Hjelp til, sier han.

– *Men handler ikke politikk også om det å ha makt, og forme samfunnet i sitt bilde?*

– Jo, selvfølgelig, jeg misunner Ap som kan sette ut i live det de mener, og det er ingen tvil om at FrPs hovedmål er å komme til makten. Men politikk handler også om samarbeid, og ikke minst det å ta initiativ, lansere glupe ideer. FrP har alltid vært tidlig ute med å lansere løsninger som er åpenbare og møtt heidundrende

motstand, for siden å oppleve at andre partier har adoptert forslagene våre.

– *Det er alltid irriterende å høre FrP si at det sa vi for ti år siden. Kan det tenkes at ideer som ble lansert av dere for lenge siden, faktisk ikke ville fungert da, men hentes frem nå fordi de er blitt modne og slipt gjennom kollektiv forstand – og dermed bedre timet?*

– Hva er riktig tidspunkt, vil jeg da si. FrP er et ungt parti som er åpen for å ta tidlige diskusjoner, det er en selvfølge hos oss. Vår rolle er å stimulere til den offentlige samtalen, sier han og skynder seg å si at hans parti ikke er så langt unna makten som kanskje det kan virke som. Hvis FrP søker allianser med Høyre og Venstre, er det i realiteten bare snakk om fem-seks mandater. Så nære, likevel så langt unna er FrP reell makt.

Fra Høyreland. Kristian ble ingen sivilingeniør, men politiker.

– Så å si alle på gymnaset stemte Høyre, det var hallelujastemming da Jan Petersen en gang var innom, men jeg følte meg tidlig hjemme som liberalist. Høyre er for tradisjonsbundet og tro, sier han.

Men han var enig med Høyrelederen i noe, det var dags for å melde seg inn i EU. Kristian slengte seg med i Europeisk Ungdom.



Tilbake til fremtiden. Dahlberg Hauge er ikke redd for å rope høyt, men mest av alt vil han ha tilbake den ideologiske debatten.

Alle vet hvordan det gikk med den kampen. Men likevel var noe tent i den unge mannen; han ville engasjere seg enda mer og så ble det FpU. Ikke for å bli politiker, men for å drive med politikk.

Og nå sitter han dypt i stolen på Rica Bakklandet Hotel, inn i sin fjerde periode som kommunepolitiker og utsikt mot Nidelva, og snakker om at offentlig sektor godt kan slankes. Imot EU er han også, forresten.

– Med 20-30 prosent?

– Det anses som rimelig, men ikke skriv at jeg vil kutte staben med tjue prosent. En kan redusere aktivitetsnivået med tjue prosent, men for all del ikke si opp folk. På det meste var det tre hundre overflødige ansatte i Trondheim kommune; et symbol på at det er dags for å liberalisere, sier han.

Ja-stempelet. Det er en kjent sak at FrP er partiet for fri flyt. Færre byråkrater gir mer fart, og mer fart gjør at folk og fe får kjøre på og så ruller ting videre av seg selv.

– Et Ja-stempel er det byen trenger, sier Kristian selvsikkert.

Han nevner det han mener er et skrekkeeksempel; da Statoil på Rotvoll for noen år siden ønsket å utvide for å få plass til en forsknings- og næringspark kloss ved hovedbygget.

– Kommunens innstilling bør alltid være "Ja, dette skal vi få til!"; i stedet ble Statoil møtt med taushet og nei. Jeg ville heller invitert Statoil til Rådhuset, fordi det er nettopp slike virksomheter vi vil ha til byen, sier han.

Kristian mener det er symptomatisk at utbyggere møtes av en mur av motvilje, der de heller bør møtes med ja-mentalitet og kort behandlingstid. Men nå har det for vane å låse seg. Clarion-hotellet på Brattøra er nok et eksempel, mener han.

– Og så ble det en debatt om hvor høyt en bør bygge. Det kaller jeg detaljer. Tynt og høyt eller lavt og bredt? Greit nok med denne debatten, det er ikke det. Alt til sin tid. Det gjelder å gutse, sju, åtte eller ti etasjer, hvorfor ikke? De neste ti årene skal vi planlegge en by på størrelse med Sandefjord, og da må vi kvitte oss med den evinnelige høydediskusjonen, sier han.

Han mener fortetting må til. Stabling av folk og bygninger i høyde og bredde.

– På Sluppen bygges det høyt, hvorfor ikke også litt høyere i Midtbyen? Rotvoll må bygges ut, sør for byen likeså. FrPs mål er fire tusen nye boliger utover det som er vedtatt, og tilsvarende næringsareal.

– Hva med markagrensa?

– Vi vil at den skal gå der den faktisk bør gå, ikke der den var tenkt den skulle gå og siden uthulet av kommunen selv. I dag går grensa derfor gjennom byggefelt, og slik kan vi ikke ha det. Den må skyves ut der den faktisk skal være i dag, og så må det ikke bli lov å bygge utenfor den. Det er også helt uforståelig at hvis en ønsker å bygge noe på en åkerlapp, så settes alle motkrefter inn; fylkesmann, kulturminnevern og landbruksmyndigheter, og så stopper alt opp, sier Kristian.

Han nevner også havna, som ingen politiker ser ut til å kunne enes om. Typisk, ifølge Kristian. Han mener den første løsningen er den beste.

– Øysand, helt åpenbart. Alle skjønner at det er et spesielt område, men FrP er sikker på at det er mulig også å ta vare på natur og mangfold der ute. Uansett bør et logistikkpunkt ligge sør for byen – å frakte varer forbi Trondheim og så tilbake igjen er ikke fremtidsrettet. Derfor bør det bli Melhus eller Torgård.

Enig med Næringsforeningen. Kristian forteller at eiendomsskatten er blitt tredoblet med Rita Ottervik som ordfører, og at det derfor er vanskelig å lokke folk og bedrifter som vil noe til byen.

– Trondheim konkurrerer med andre byer. Oslo, ikke minst, men også Bergen og Stavanger. Da gjelder det å legge til rette for virksomheter, ikke hindre dem. Med null eiendomsskatt vil det bli flere etableringer og flere ansatte, og følgelig mer skattepenger, sier Kristian.

Han mener at FrP langt på vei er på linje med NiT i nesten ett og alt.

– FrP er det partiet som er nærmest i å presentere flest mulig forslag fra Næringsforeningen. NiT taler med klar og tydelig stemme, og det håper vi de fortsatt vil gjøre.

Kristian sier at FrP har ulikt syn på bompenger, og det er vel det, forteller han.

- Foreningen aksepterer bompenger for å få bygd gode og mange nok veier, et syn som er veloverveid, men som vi ikke er enige i. Vi er prinsipielt imot, fordi dagens bilrelaterte avgifter er en dobbel beskatning, som i tillegg rammer skjevt.

– *Er det ikke fint med miljøtiltak?*

– Jo visst, det gjør byen mer attraktiv. Men hvorfor skal næringslivet og bilister alltid straffes? Det er ingen som sykler inn til byen for å kjøpe vaskemaskin og dress. Vi ønsker at hver tredje

time skal det være gratis å parkere i Midtbyen, slik som i Malmö. Tiltaket har vist seg å ha gode effekter.

Reagan og Thatcher. Det regner, men det biter ikke på Kristian. På kontoret hans på Rådhuset står en ghattoblaster og en stabel med cd-er: Bruce Springsteen, Sting og Dire Straits, noe norsk innimellom. På veggen et sorthvitt fotografi av Ronald Reagan og Margaret Thatcher som går på samme vei, i samme retning. Over pc-en et Reagan-sitat: *Government's first duty is to protect the people, not to run their lives.*

– Det er dette sitatet som forklarer hvorfor jeg driver med politikk. Og ja, jeg er nok over middels interessert i amerikansk politikk. Jeg blir forundret over de norske mediernes lettvinne, overfladiske og patetiske dekning av amerikansk politikk. Selvfølgelig er det litt sånn *winner takes it all*, men likevel er det håpets land. Forhåpningene til politikerne er derfor store.

Kristian mener hele Stortinget ville fått ideologisk plass hos demokratene, mens FrP er mer på republikanernes side, hvis en ser på parametre som personlig frihet og skattefrihet, og ikke henger seg opp i de erkekonserverne i det amerikanske partiet.

– Utenriks heller FrP mer i retning av demokratene, vil jeg tro, sier han.

Er det noe Kristian savner, er det nettopp en mer ideologisk debatt. Nå handler alt om å få innpass i mediene, og da virker det enklest å nå frem med et klart budskap. Men med klar tale kommer ikke alltid tvetydigheten og de virkelige diskusjonene frem.

– Ideologiene er forsvunnet i det politiske ordskiftet, sier han lakonisk.

– *Er ikke det også politikernes skyld?*

– Ja, det kan du si. Men det er forferdelig vanskelig å ta den store debatten som trengs. Tv-debattprogrammene er så å si borte, og de sosiale mediene har tatt over. Og i de opphetede diskusjonene blir det gjerne en konstruert uenighet. Det tjener ikke politikerne, mediene eller folket på.

– *Det sies at FrP har tjent på en polarisert debatt?*

– Det er det ingen tvil om, det har vært partiets rolle i norsk politikk, sier han.

Men nå vil Dahlberg Hauge at FrP skal ha makt. Inntil det skjer er han mer enn gjerne ombudsmann.

VI LEVERER EFFEKTIVISERENDE PROGRAMVARELØSNINGER SOM BIDRAR TIL ØKT LØNNSOMHET.



We'll take YOU there

amesto[®]
Solutions

VISMA
Platinum Certified
Partner

- 100 % LØSNINGSORIENTERT
- NORDENS STØRSTE VISMA FORHANDLER
- PROGRAMVARE INNEN ERP, HR, BI OG CRM
- DYKTIGE KONSULENTER

www.amestosolutions.no/trondheim

“ *Jeg misunner Ap som kan sette ut i live det de mener.* ”



Bypatriot. FrP-toppen fra Fana har fått et varmt bankende hjerte for Trondheim.

Lever godt med konkurransen

Kjøpesentergiganten på Heimdalsmyra har hatt omsetningsvekst i 24 av 25 driftsår, og frykter hverken City Lade eller Sirkus Shopping.

Tekst og foto: Kenneth Stoltz

– Wow, er det 25 år siden? var den første tanken som slo Midtpunkt-redaksjonen da denne spalten skulle skrives.

Alle trondhjemmere har et forhold til City Syd, men neppe så tett som Finn Dybdalen.

Kjørte “feil” – ble trønder. Senterlederen fra Heidal i Gudbrandsdalen begynte som selger på Dressmann på City Syd 1. januar 1988, og forklarer spøkefullt hvordan karrierevalget ble tatt:

– De fleste i min generasjon blinket til høyre ved bensinstasjonen og dro til Oslo. Jeg kjørte feil allerede på Sjøa.

Dermed var Trondheim blinket ut som neste stoppested, få måneder etter at kjøpesenteret åpnet dørene, med Petter Stordalen som eplekjekk, fremadstormende senterleder, med sterkere pågangsmot enn formelle kvalifikasjoner. Etterfølger Dybdalen er like stor som Stordalen er liten, og CV-en mer robust.

Finn Dybdalen har stemplet inn på City Syd i nesten alle de 25 årene siden åpningen 17. september 1987. Etter 10 år i Dressmann tok han en kunstpause i musikkjeden Hysj-Hysj, men ikke lenger ifra kjøpesenteret enn at det fortsatt var nærbutikken.



Senterleder Finn Dybdalen mistet 300 P-plasser på grunn av utvidelsen av E6 Sør, men det har gått bedre enn fryktet – mye takket være en styrking av kollektivtilbudet.

I 1999 var City Syd enn så lenge landets største, men da Dybdalen tok over som senterleder 1. april 2000, måtte giganten på Heimdalsmyra vinke farvel til det øverste trinnet på shopping-tronen.

Nå har det seg sånn at Dybdalens sjef driver også de forvokste sentrene som har distansert City Syd, som fortsatt er desidert størst i Midt-Norge på omsetning. Det er ikke dårlig det heller.

Ingen snarvei til suksess. Trondos og Storebrand eier rent fysisk halve huset hver, og kjøpesenterkjeden AMFI forvalter på vegne av Storebrand. Som sjef for Region Midt i AMFI Drift, med 15 kjøpesentra fra Rørvik til Molde, har Dybdalen en portefølje som gir fulle arbeidsdager.

– Jeg får fra tid til annen spørsmål om hva jeg gjør. Det er en utrolig mangfoldig jobb, med tre hovedretninger: Utvikling og fremtidsperspektiv er det ene. Det andre er daglig drift og teknisk support. Det tredje er markedsføring, forteller han ivrig.

Å sette sammen de rette butikkene i en helhet er noe av det mest interessante med jobben, sier Dybdalen, men er snar til å påpeke at det å etablere seg på City Syd ikke trenger å være billetten til rikdom og suksess:

– Det krever hardt arbeid å drive butikk. Men vi har aldri hatt tomme lokaler i løpet av 25 år. Pågangen er stor for å bli leietaker her, og utskiftinger finner ikke sted ofte.

Butikkmiksen er en blanding av større kjeder og noen mindre nisjebutikker. Men den største suksessen er totalkonseptet, ifølge lederen, som beskriver kundene som gjennomsnittet av landets befolkning, der målgruppen er familier.

I 2011 omsatte senteret for 2091 millioner kroner, noe som var ny rekord – for tjuetjette gang.

City Syd
70 butikker
Ca. 850 ansatte.
4,4 millioner besøkende
Omsetning 2011: 2.091 MNOK

F

– Det var bare i 2005 at vi ikke klarte vekst, påpeker en stolt senterleder.

Konkurrenter på alle kanter. – Fra 1987 til i dag har vi sett en betydelig endring i konkurransesituasjonen, minner han på, og tar på strak arm større nyetableringer og senterutvidelser kronologisk:

1992: Trondheim Torg
1993: KBS nybygg
1999: SmartClub og Byhaven
2000: Mercursenteret
2001: Solsiden
2002: Trondheim Torg utvides. IKEA åpner
2003: KBS utvider
2004: Tillertorget
2005: City Lade

Etableringene har tatt brodden av en større vekst, innrømmer Dybdalen, som likevel ikke frykter for omsetningen når nye City Lade og Sirkus Shopping åpner dørene for publikum. Handlemønstre er nemlig vanskelig å endre, og det slår positivt ut for giganten som var først ute på Heimdalsmyra.

– Historien viser at vi klarer oss.

Flytte inn på City Syd? Om 25 år ser vi imidlertid et helt annet City Syd enn dagens, spår Dybdalen. Tomta på 50.000 m² kan romme både butikker, parkering, leiligheter og enda flere butikker, og høyden er ikke noe problem, om en skal dømme etter naboene.

Kjøpesenteret som møteplass for de lokale innbyggerne kommer til å bli enda sterkere trend i fremtiden, og kombinasjonen kjøpesenter og boliger har vi allerede mange av i Trondheim.

– Alle sentra er avhengig av de som bor og jobber i nærområdet, og her ventes betydelig vekst de neste tiårene. Heldigvis blir kundene stadig mer kravstore, og det utfordrer oss til å bli bedre, avslutter senterleder Finn Dybdalen, som lørdag 22. september er vertskap for jubileumsfesten i Trondheim Spektrum for alle ansatte.

Innholdet er hemmelig, men prislappen på halvannen million skulle borge for en kostelig aften.



Invester i spillefilm, TV-drama og dataspill som produseres i Midt-Norge. Vi åpner nå for at regionale investorer som ønsker å bidra til å styrke midtnorsk næringsliv kan delta.

Følg med på våre nettsider for aktuelle prosjekter.
www.midtnorskfilm.no/filmfond

Ambassadør for den gode smak

Aslaug Rustad skal få lokalmaten ut til folket og bidra til verdiskaping for hele matbransjen i Trøndelag.

Oi! Trøndersk Mat og Drikke AS
Stiftet 2005
Omsetning 2011: 7,2 MNOK
Ansatte: 6

F

Tekst og foto: Kenneth Stoltz

Og la det være sagt: bransjen er stor, noe man blir minnet på når man ser oversikten over de drøyt hundre eierne i det ideelle aksjeselskapet.

Rekordstart. 1. april overtok lillehamringen Aslaug Rustad som daglig leder i Oi!. Jobben har allerede gitt kraftig mersmak gjennom Trøndersk matfestival på Torget, som i år sprengte alle rekorder.

Torget var stint av folk, omsetningen har aldri vært høyere, og det ble endog satt en Guinness verdensrekord av Herbert Klein og Havfruen Fiskerestaurant, som serverte klodens største gryte med blåskjellsuppe.

– Utstillerne er godt fornøyde med både besøk og salg. Noen oppgir et salg på 50 prosent mer enn i fjor, enkelte ble utsolgt på fredag og måtte tilbake til gårds for å etterfylle forsyninger. Det er viktig, for det er utstillerne som er hjertet i festivalen, og målet på om vi lykkes, sier en godt fornøyd Rustad.



Aslaug Rustad.

Et sterkt kort. Det er nesten vanskelig å forestille seg noen som er mer kvalifisert for denne lederjobben enn nysjefen Aslaug. Glad i mat, selvfølgelig – både å skape selv og få den servert – men som sivilagronom (cand.agric.) med økonomi, gikk hun ikke kjøkkenveien inn i Oi!

Traineestilling i matgiganten Orkla ble etterfulgt av produkt-sjefstilling i datterselskapet Nidar, der prosjektlederjobben for Nidar Favoritter må ha vært innbringende for Stein Erik Hagen & co på toppen av godterinæringskjeden. De siste åtte årene har hun jobbet med merkevarer fra andre innfallsvinkler, gjennom stillinger i Scanpartner og Glen Dimplex.

– Det var en lærerik og spennende erfaring å jobbe med merkevarebygging i praksis, forteller Aslaug, allerede godt teoretisk skolert gjennom Orklas merkevareskole.

Hun ser store likheter mellom lokalmatprodusenter og Nidar gjennom folks entusiasme og engasjement rundt mat og smak.

Bedret omdømme for lokalmat. Det finnes om lag 150 lokalmatprodusenter i Trøndelag. Noen av dem har allerede gjort seg sterkt bemerket i Det Norske Måltid og lignende konkurranser. Stadig flere er dessuten blitt bevisste på å bruke design for å skille seg ut, og Trøndersk Matfestival er en utmerket arena for å vise frem sine produkter.

De seks ansatte i Oi! Gjør mer enn å arrangere festival; mye av omsetningen kommer fra øvrige større prosjekter de initierer og driver, som *Grønn forskning i Midt-Norge*, *Smak på Trøndelag*, *Søker gammelt, skaper nytt*, og dessuten et eksportrettet prosjekt.

Som nevnt er Aslaug Rustad glad i å lage mat selv, og særlig fisk går det mye av på hjemmebane.

– Mat, barn og helse synes jeg er viktig, sier Aslaug, som er stolt over den økende kursaktiviteten som fokuserer nettopp på dette under Matfestivalen.

Tiltredelseserklæringen inneholder ingen store, omsegripende kursendringer; derimot skal Oi! videreutvikle arbeidet med å få lokalmaten opp i lyset og ut i butikkyllene. Og på matbordet til folk. At mye gjenstår, bruker hun seg selv som eksempel på:

– Jeg bor på Vikhammer, men det er ikke helt lett å finne lokalprodusert mat i lavpriskjedenes butikker i nærområdet. Derfor må vi som er forbrukere bli flinkere til å spørre om lokale varer i butikkene, konstaterer den nye Oi!-sjefen.

Økonomisk støtte til barn under utdanning

Høsten er her og det er skole og studiestart for mange i Trondheim by. Mange ønsker å hjelpe sine barn eller barnebarn økonomisk i forbindelse med utdanning eller ved kjøp av bolig. Støtten gis typisk som kontanter til å dekke løpende utgifter eller som gunstig lån, og vi i Fokus Bank får ofte spørsmål om hvordan dette kan gjøres uten å utløse skatt eller arveavgift. Vi kan trøste med at det er mange muligheter, og gir her noen nyttige tips!

Fribeløp i arveavgiften. Foruten det ordinære fribeløpet i arveavgiften på kr 470 000, er det innført et årlig fribeløp på halve Folketrygdens grunnbeløp, dvs kr 39 608 i 2012. Både det ordinære fribeløpet og de årlige fribeløpene gjelder per giver (mor, far, hver av besteforeldrene osv) til hver enkelt mottaker. Det årlige fribeløpet kan gis i form av kontanter eller som ettergivelse av renter og/eller gjeld, men ubenyttet fribeløp kan ikke benyttes i senere år. Merk at opparbeidelse av formue kan påvirke retten til å få eventuelle fremtidige lån i Lånekassen omgjort til stipend.

Løpende støtte under utdanning. I tillegg kan man gi såkalt løpende støtte ved høyere utdanning. Slik støtte bør gjøres som en jevnlig overføring av midler, og kan ikke overstige hva studenter normalt kan motta fra Lånekassen, dvs kr 92 500 for studieåret 2012/2013. I tillegg kan faktiske utgifter til studieavgifter, bøker m.m dekkes fullt ut. Det betyr at foreldre om ønskelig årlig kan gi sine barn som studerer i overkant av kr 170 000 inklusive det årlige fribeløpet uten å utløse verken skatt eller arveavgift.

Kjøp av leilighet. Dersom det er aktuelt å kjøpe leilighet må man ta stilling til om leiligheten skal stå i barnets eller foreldrenes navn. Med mindre leiligheten er ment som pensjonssparing for foreldrene, vil det være skattemessig mest gunstig at den står i barnets navn slik at eventuell gevinst ved fremtidig salg kan realiseres skattefritt.

Dersom leiligheten eies av foreldrene og barnet skal bo der vederlagsfritt, vil ordningen utløse fordelsbeskatning for barnet lik antatt markedsleie. Det gjelder likevel ikke dersom barnet selv betaler fellesutgifter og andre driftskostnader.



Janicke Løvaas, Direktør Private Banking Midt-Nord, Fokus Private Banking.

Foto: Lasse Berre

Lån fra foreldre. Det kan avtales rentefritt lån mellom foreldre og barn, men da vil denne fordelingen være en avgiftspliktig gave med mindre rentefordelen regnes mot det årlige fribeløpet eller løpende støtte under studier. Det er normrenten i arbeidsforhold som legges til grunn for beregning (pt 2,25 %). Låneavtalen bør være skriftlig, og det er viktig at foreldrene i avtalen ikke forplikter seg til å ettergi lånet innenfor det årlige fribeløpet. Dette er imidlertid ikke til hinder for at foreldrene fra år til år kan beslutte en slik ettergivelse.

Aleris Helse AS Avd Trondheim

Aleris Helse er Norges største private helse- og omsorgsforetak, med avdelinger i alle landets helseregioner. Aleris sykehus og medisinske senter i Trondheim holder til ved Solsiden, Innherredsveien 7D. Vi tilbyr allmennlegetjenester, bedriftshelse-tjeneste og spesialistkonsultasjoner. Vi har også avtale med Helse Midt-Norge på søvnutredning og en rekke kirurgiske inngrep. Hos oss er Norges største private medisinske fagmiljø tilgjengelig for deg. Vi har korte ventetider, og du kan selv velge en raskere vei til bedre helse.

Mer informasjon: www.aleris.no/trondheim

Communicatio Forlag AS

Communicatio Forlag AS er Trondheims eneste almenne kulturforlag. Grunnlagt i 2002 som en videreføring av Communicatio AS, stiftet i 1998. Formålet er utgivelse av bøker. De senere årene har forlaget fått en sterk litterær profil, med hovedvekt på skjønnlitteratur til salgs hos landets bokhandlere. Daglig leder, Sverre M. Nyrønning, var tidligere journalist i Adresseavisen og redaktør i NRK radio og fjernsyn i perioden 1977 – 1999. Han har utgitt flere bøker, senest romanen D-01968 Niemtsch (Aschehoug 2008).

InfoCare AS, avd. Trondheim

InfoCare er Nordens ledende leverandør av service-tjenester knyttet til IKT og elektronikk-løsninger. Selskapet er leverandøruavhengig og autorisert for serviceleveranse hva gjelder produkter og løsninger fra alle velkjente, internasjonale produsenter. Slik bidrar vi til at partnere- og sluttbrukere opprettholder sine krav til høy funksjonalitet med så få uforutsette hendelser og avbrudd som mulig. InfoCare tilbyr effektive serviceløsninger og forskjellige standard-tjenester i et spredt geografisk område – tilpasset både offentlige og private virksomheter og i forbrukermarkedet.

Kreativ Utvikling ved Lillian Tiller

Mitt personforetak er 10 år. Har lang og solid bakgrunn i helse og utviklingsarbeid. Jeg mener å ha en unik kunnskap, erfaring og egnethet til å inspirere mennesker i sitt potensiale. Jeg bruker

verktøy fra pedagogikk og kreative metoder. Jeg tilbyr bedrifter skreddersydde kurs tilbud, veiledning, coaching, foredrag, prosessarbeid, arbeidsrolle-utvikling, teamutvikling og lederutvikling. Jeg har en høy handlingskompetanse på motivasjonsarbeid, kommunikasjon/relasjoner og god samhandling. Les mer: www.kreativ-utvikling.com

Midtnorsk Filmfond AS

Midtnorsk Filmfond AS sitt formål er å videreutvikle det audiovisuelle produksjonsmiljøet i regionen med vekt på spillefilm, fjernsynsserier og dataspill. Fondet forvalter offentlig og privat kapital til støtte og investering i prosjekter med tydelig Midtnorsk forankring.

Møller Bil Trondheim AS

Møller Bil Trondheim er en del av Norges største bilforhandlerkjede. Hver fjerde solgte nybil i Trondheim er levert fra oss. Vi ser en økende etterspørsel etter Volkswagen, Audi eller Skoda, og våre kunder har mange valgmuligheter med alle våre modeller, som oppleves attraktive i markedet. Målsetting: De –mest fornøyde kundene gjennom de beste medarbeiderne. Våre grunnverdier er Åpen og ærlig, initiativrik, omtenkfull og tydelig.

Norsoc Control AS

Norsoc Control AS er en nystartet Trondheimsbasert bedrift som har som strategi å tilby tjenester innen engineering av automatiseringssystemer/kontroll-systemer til virksomheter i olje- og gasssektoren. Med mange tiårs erfaring fra både leverandør- og engineeringssiden, kan bedriften tilby en meget høy kompetanse innen automatiseringsfaget. Firmaet er representert i NK65 (standardiserings-komité med ansvar for bl.a. sikkerhetsnormene IEC 61508/61511). Se også www.norsoc.no

Selbutunet

Selbutunet – et kreativt møtested med sjel. Belliggende i naturskjønne omgivelser ute på landet, finner du Selbutunet – det perfekte møtested for alle anledninger. Lyse og trivelige møterom/konferansesaler, overnatting, omliggende golfbane, aktiviteter, hjertelig vertskap – og ikke minst, ekte

mat med mening! Atmosfæren hos oss må oppleves – et resultat av kreativt gjenbruk og godt humør. Unisont gode tilbakemeldinger i gjesteboken på www.selbutunet.no. Kun en time fra Trondheim ligger vi – kom og la deg begeistre!

Terapi og rådgivningstjenesten

Terapi og rådgivningstjenesten ble startet i 2003. Det er en praksis med klienter innen næringsliv og på privat basis. Med grunnlag i kognitiv terapi har Wigdis Rodø lang erfaring med blant annet lederutvikling og omorganisering. Rodø har hatt tett samarbeid med bedriftshelsetjenester og har god kunnskap til ulike virksomheter.

Trondheim Jazzfestival

Jazzfest er Trondheims egen jazzfestival og går av stabelen i mai hvert år. Drivkraften bak festivalen har siden etableringen vært å fronte et sterkt kunstnerisk innhold med hovedfokus på norsk og europeisk jazz. Trondheim Jazzfestival har blitt et stimulerende møtested, og er en visningsarena for unge musikere. I tillegg til festivaldriften leverer Jazzfest kvalitetsmusikk gjennom hele året med konsertserien Jazzfest Exclusive og artister til næringslivet gjennom Jazzfest Event.

Veksthuset Rekruttering AS Midt-Norge

Veksthuset Rekruttering AS er et rekrutterings-selskap med spesialkunnskap på personalutleie og rekruttering innen salg, produksjon, håndverk, ledelse, økonomi/regnskap, samt administrative funksjoner i offentlig og privat sektor. Selskapet, med hovedkontor i Oslo og avdelingskontor i Elverum, Brumunddal, Trondheim, Otta og Vestfold, samarbeider tett med attraktive bedrifter i disse områdene. Veksthuset ble startet i 1999, mens Trondheimskontoret ble opprettet i 2010. Vi har mange lokale referanser på både utleie og rekruttering. Mer informasjon på www.vhr.no

Låven nr.1 AS

Mercado Media AS

MiSA AS

Plenumgruppen AS, avd. Trondheim

Trøndersikring AS



Retura garanterer miljøriktig håndtering av avfallet.

Lei en container

– ring 72 54 05 10

RETURA 
ET MILJØ I BALANSE

Retura TRV
Tel: 72 54 05 10
www.retura.no

Er din bedrift synlig for byens beslutningstakere?

Midtpunkt er Næringsforeningen i Trondheims medlemsblad, og utkommer 6 ganger årlig. Opplaget på 6.600 eksemplarer distribueres til ledere i alle byens virksomheter, til politikere og andre beslutningstakere, samt til øvrige større virksomheter i Trondheimsregionen.

Hele 90 prosent av leserne har lederansvar i sin virksomhet (kilde: Leserundersøkelse NiT, desember 2011, 500 respondenter).

Over 80 prosent mener i den samme undersøkelsen at de finner artikler om trøndersk næringsliv som man sjelden leser om andre steder enn i Midtpunkt.

Nå kan du sikre deg plass i byens mest målrettede annonsekanal. Vi har fortsatt noen få sider tilgjengelig i 2012-årgangen, og ønsker eksisterende og nye kunder velkommen!



Utgivelser Midtpunkt 2012

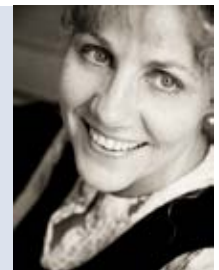
Dato	Materiellfrist
15. februar	25. januar
19. april	23. mars
18. juni	25. mai
3. september	13. august
24. oktober	3. oktober
12. desember	20. november

På siste omslagsside vil det være mulighet for en utbrett slik at man kan få dobbel eller trippel annonseside. Vi kan også tilby plastpakket vedlegg til Midtpunkt. Spør om pris.

Format	Pris
1/1 185x270 mm	18.000,-
1/1 side 2	20.000,-
1/1 bakside	20.000,-
1/2 185x134 mm	9.000,-
1/2 90x270 mm	9.000,-
1/4 185x65 mm	5.000,-
1/4 90x130 mm	5.000,-

Kontaktinfo annonsesalg:

Anne Grethe Smistad - mobil: 92 04 89 70
annegrethe.smistad@trondheim-chamber.no



Næringslivets Trondheimshistorie

I NiTs jubileumbok *Trondheim i endring* kan du lese om oppturer og nedturen i byens næringsliv gjennom 150 år. Over 300 bedrifter er omtalt i det gjennomillustrerte praktverket av Terje Bratberg og Monica Aase.



Info og bestilling:
www.trondheim-chamber.no

Bli med på laget!

1.100 bedrifter med 45.000 ansatte er medlemmer i Næringsforeningen i Trondheim – og vi har plass til flere. NiT samler næringslivet i et lønnsomt fellesskap, er pådrivere i regional næringspolitikk, og skaper en attraktiv møteplass for våre medlemsbedrifter.

Info og innmelding:
www.trondheim-chamber.no





ASTRUM GRILL & RAW BAR

.....
Vi fortsetter suksessen, og åpner dørene syv dager i uken i høst!

Med byens nye utsikt, på toppen av Clarion Hotel, møtes øst og vest. Det nordiske kjøkken, i møtet med det rustikt amerikanske og sofistikerte asiatiske, gir herlige smaksopplevelser.

Høstens gode menyer og råvarer fra regionen serveres med utsikt over byen, solnedgangen over fjorden og Fosenalpene.

Små og store sittegrupper, en behagelig atmosfære. Kun for deg og dere, gode venner samlet, ved representasjon eller kanskje den store anledningen?

For reservasjon eller spørsmål: astrum.cl.trondheim@choice.no eller tlf. 46 89 20 14.

Fredag og lørdag i skybaren, Astrum

Når weekenden kommer skifter restauranten takt, og Astrum Skybar blir byens internasjonale, levende møtested. Til rytmene fra spennende DJ's kan du i høst oppleve baren og pulsen på toppen av byen!

Eget lokale med panoramautsikt?

Spør gjerne etter eget lokale for inntil 16 personer i vår toppetasje. Med panoramautsikt over Munkholmen er kvelden din!



www.clariontrondheim.no | Brattørkaia 1, 7010 Trondheim

CLARION LOVES CHRISTMAS

Årets juleshow på Clarion Hotel Trondheim

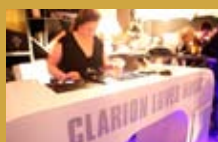
Fredag 7. og lørdag 8. desember. Dørene åpner kl. 18.00.

JULESHOW

Aperitiff, 3-retters meny, og et herlig musikalsk show. Per person kr 1095,-

Se www.clariontrondheim.no for juleshow inkludert overnatting, kr 1495,- per person i dbl.rom. Før enkeltrom kommer det et tillegg på kr 390,-

Reservasjon for familie og venner eller din bedrift:
Tlf. 73 92 55 33, yvonne.rendal.landro@choice.no



Samme helg opplever du også ledende DJ's i Clarion Living Room og Astrum Skybar – med byens nye utsikt.



KVELDENS ARTISTER

Jahn Teigen

Leverer kjære sanger og et fartsfylt show!

Polyester

Kjent fra blant annet NRK, og byr på herlig og fengende populærmusikk.



CLARION HOTEL & CONGRESS TRONDHEIM
BY NORDIC CHOICE

WWW.CLARIONTRONDHEIM.NO | WWW.FACEBOOK.COM/CLARIONTRONDHEIM | Tlf +47 73 92 55 00

Returadresse:
Næringsforeningen i Trondheim
Postboks 778 Sentrum
7408 Trondheim



Photo: cf-wesenberg@kolonihaven.no



Internasjonal dag - 2. oktober 2012

DNB i samarbeid med Næringsforeningen i Trondheim, Internasjonal avdeling har gleden av å invitere til Internasjonal dag.

Tenker din bedrift utover Norges grenser og har planer om internasjonalisering?

Vi inviterer til en inspirerende, motiverende og verdiskapende dag med spennende foredragsholdere som har fokus på internasjonalisering, muligheter og utfordringer i markedet.

Program

Dato: 2. oktober

Sted : Thon Hotel Prinsen i Trondheim

Tid: kl 12.00 - kl 17.00. Vi avslutter dagen med sosial mingling, bespising utover kvelden.

Påmelding: www.deltager/internasjonal innen 30.september

Kontaktperson hos oss i DNB er : brit.kvam@dnb.no

Velkommen til en spennende dag!



Bank fra A til Å